

Platné znění částí zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, s vyznačením navrhovaných změn a doplnění
k 1. lednu 2013

§ 3

(1) Inspekce u fyzických a právnických osob (dále jen "kontrolované osoby") kontroluje zemědělské výrobky a potraviny nebo suroviny určené k jejich výrobě (dále jen "suroviny") anebo tabákové výrobky, přitom kontroluje zejména,

- a) zda tyto zemědělské výrobky, potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky splňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾,⁶⁾ nebo mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána a které jsou vyhlášeny ve Sbírce mezinárodních smluv nebo ve Sbírce zákonů,⁷⁾ (dále jen "mezinárodní smlouvy"),
- b) zda při výrobě nebo uvádění do oběhu těchto zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků jsou dodržovány podmínky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾ nebo mezinárodními smlouvami,⁷⁾
- c) zda kontrolované osoby splní povinnosti stanovené zvláštními právními předpisy³⁾ nebo mezinárodními smlouvami,⁷⁾
- d) zda nedochází ke klamání spotřebitele,⁸⁾
- e) zda zemědělské výrobky, potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky uváděné na trh jsou bezpečné,⁹⁾
- f) zda nedochází k porušování práva osob, jimž svědčí ochrana zapsaného označení původu nebo zeměpisného označení zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků,¹⁰⁾ nebo zaručených tradičních specialit^{10a)}
- g) zda kontrolované osoby plní povinnosti vyplývající pro ně z přímo použitelných předpisů Evropských společenství a plní úkoly vyplývající pro ni jako pro orgán dozoru z přímo použitelných předpisů Evropských společenství, přičemž je pro zjednání nápravy protiprávního stavu oprávněna využívat i opatření v nich uvedená.

(2) Státní zemědělská a potravinářská inspekce kontroluje, zda zásoby jí ohlášené podnikatelem podle zákona o potravinách a tabákových výrobcích^{10b)} odpovídají skutečnosti.

(3) Inspekce dále u kontrolovaných osob

- a) zjišťuje nedostatky při výrobě nebo uvádění do oběhu zemědělských výrobků, potravin nebo surovin¹¹⁾ anebo tabákových výrobků a jejich příčiny,
- b) kontroluje, zda čerstvé ovoce, čerstvá zelenina nebo konzumní brambory splňují požadavky na jakost stanovené zvláštním právním předpisem¹²⁾ a soulad a správnost údajů uvedených v průvodních dokumentech,
- c) ukládá opatřením povinnost odstranit zjištěné nedostatky a stanoví lhůtu k jejich odstranění,
- d) kontroluje splnění uložených opatření k odstranění zjištěných nedostatků,
- e) provádí kontrolu v pravidelných intervalech nebo při podezření z porušení právních předpisů,³⁾
- f) kontroluje dodržování požadavků na osobní a provozní hygienu v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropských společenství o hygieně potravin^{12a)} a zvláštními právními předpisy,¹³⁾
- g) **kontroluje dodržování povinností při značení tabákových výrobků podle zákona upravujícího spotřební daně,**

h) kontroluje dodržování zákazu prodeje lihovin a tabákových výrobků podle zákona upravujícího spotřební daně.

(4) Inspekce při plnění úkolů podle tohoto zákona a podle zvláštních zákonů³⁾

- a) ukládá kontrolovaným osobám pokuty a opatření podle tohoto zákona a podle zvláštních zákonů,³⁾
- b) provádí nebo zajišťuje podle zvláštního zákona¹⁴⁾ provedení rozborů zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků uvedených v odstavci 1 v laboratořích, které splňují podmínky pro provoz laboratoří stanovené v ČSN EN ISO/IEC 17025; bylo-li rozbořem zjištěno, že zemědělské výrobky a potraviny nebo suroviny určené k jejich výrobě anebo tabákové výrobky nespĺňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾ nebo mezinárodními smlouvami,⁷⁾ hradí náklady rozboru kontrolovaná osoba; v případě, že rozbor provedla inspekce, hradí kontrolovaná osoba náklady rozboru podle vyhlášky,
- c) vydává na základě provedených rozborů podle písmena b) posudky nebo osvědčení; vydání osvědčení podléhá správnímu poplatku,
- d) vydává osvědčení pro zápis označení původu, zeměpisných označení a zaručených tradičních specialit do rejstříku¹⁰⁾, ^{10a)} vydání osvědčení podléhá správnímu poplatku,
- e) vydává osvědčení na čerstvé ovoce, čerstvou zeleninu nebo konzumní brambory; vydání osvědčení podléhá správnímu poplatku,
- f) vydává pro místně příslušný celní orgán závazné stanovisko podle § 7,
- g) vede evidenci provozovatelů potravinářských podniků,
- h) spolupracuje s příslušnými správními úřady, orgány územní samosprávy, zahraničními institucemi a s příslušnými orgány Evropské unie, jejíž spolupráce je nezbytná pro výkon kontroly nebo vyplývá z mezinárodních smluv a informuje je neprodleně o závažných skutečnostech, které narušují nebo jsou způsobilé narušit ochranu spotřebitele,
- i) poskytuje informace o výsledcích své činnosti důležitých pro ochranu spotřebitele,
- j) provádí monitorování,
- k) ověřuje pro účely prováděných kontrol metody zkoušení podle dostupných vědeckých poznatků,
- l) zajišťuje odborné vzdělávání svých zaměstnanců,
- m) vydává na žádost doklad o skutečnostech jí zjištěných; vydání dokladu podléhá správnímu poplatku,
- n) v případě, že vydání osvědčení nebo dokladu o skutečnostech jí zjištěných vyžaduje laboratorní rozbor a tento rozbor provede laboratoř inspekce, uhradí žadatel jeho náklady stanovené vyhláškou, a to ve výši dle sazebníku náhrad za rozborů prováděné laboratořemi inspekce pro účely kontroly,
- o) ověřuje způsobilost laboratořích pověřených prováděním rozborů pro své potřeby; náklady vynaložené na ověření způsobilosti hradí pověřovaná laboratoř, přičemž výše náhrady vychází z propočtu nákladů spojených s provedenými úkony,
- p) provádí bezúplatně ve svých laboratořích rozborů na žádost organizačních složek státu,
- q) schvaluje po projednání s dotčenými správními úřady postup a způsob ozařování potravin a surovin ionizujícím zářením podle zvláštního právního předpisu,³⁾
- r) informuje Komisi Evropských společenství o schválení ozařovny, předává související dokumentaci a informuje Komisi Evropských společenství o případném pozastavení nebo odebrání rozhodnutí o schválení ozařovny,
- s) informuje nejméně jednou ročně Komisi Evropských společenství o výsledcích kontrol prováděných u provozovatele ozařovny a ozařených potravinách nebo surovinách uváděných do oběhu, ve vztahu k použitým dávkám záření, dodržení stanovených limitů v potravině podle jednotlivých druhů a ozařeném množství,

- t) prověřuje, zda úprava balené pramenité vody pomocí vzduchu obohaceného ozonem odpovídá požadavkům zvláštního právního předpisu,^{14a)}
- u) provádí kontrolu při vstupu a dovozu potravin a surovin ze třetích zemí^{14b)}
- v) je oprávněna vyžadovat od orgánů celní správy informace^{14c)} nezbytné pro výkon své kontrolní činnosti,
- w) ověřuje odrůdu, původ, cukernatost a hmotnost vinných hroznů určených pro výrobu jakostního vína s přívlastkem a vydává o tom doklad,
- x) provádí zatřídění vín podle zvláštního právního předpisu,^{14d)}
- y) rozhoduje o způsobu zpracování vinných hroznů sklizených na vinici vysazené v rozporu s přímo použitelnými předpisy Evropských společenství^{14e)} nebo zvláštním právním předpisem,^{14d)} nebo produktů vyrobených z těchto vinných hroznů,
- z) informuje bezodkladně správce spotřební daně a obecní živnostenský úřad, zjistí-li, že byla porušena povinnost při značení tabákových výrobků nebo že byl porušen zákaz prodeje lihovin a tabákových výrobků,**
- aa) vydává doklady podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství,^{14f)}
- bb) rozhoduje o sestupnění^{14g)} jakostních vín stanovených oblastí za podmínek stanovených přímo použitelnými předpisy Evropských společenství,^{14g)}
- cc) zajišťuje odpovídající a pravidelnou odbornou přípravu osob provádějících kontrolu shody podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství o kontrolách dodržování obchodních norem^{14h)},
- dd) provádí ověření souladu se specifikacemi podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství upravujících ochranu zeměpisných označení, označení původu a zaručené tradiční speciality^{10a)},
- ee) v případě přeshraniční spolupráce provádí dozor a postupuje přitom podle příslušného předpisu Evropských společenství¹⁴ⁱ⁾ v rozsahu věcné působnosti zvláštních právních předpisů, kterými je promítnuta směrnice uvedená v bodě 16 přílohy k tomuto předpisu.

(5) Za odebrané kontrolní vzorky se kontrolované osobě poskytne náhrada ve výši ceny, za kterou kontrolovaná osoba zemědělský výrobek, potravinu nebo surovinu anebo tabákové výrobky prodává nebo za kterou ji pořídila, pokud o náhradu požádá ve lhůtě do 6 měsíců ode dne, kdy byla seznámena se skutečností, že zemědělský výrobek, potravinu nebo surovina anebo tabákové výrobky splnily požadavky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾ nebo mezinárodními smlouvami.⁷⁾ Náhrada se kontrolované osobě poskytne nejdéle do 30 dnů ode dne, kdy o ni požádala.

(6) Inspekce provádí dodatečnou kontrolu podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství o úředních kontrolách^{14j)}. Zvláštní právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů dodatečné kontroly. O náhradě nákladů za dodatečnou kontrolu rozhodne inspekce.

(7) Provozovatel potravinářského podniku je povinen uhradit náklady spojené s ověřením souladu se specifikacemi podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství upravujících ochranu zeměpisných označení, označení původu a zaručené tradiční speciality^{14k)} před uvedením potravin do oběhu. Zvláštní právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů na ověření souladu se specifikacemi. O náhradě nákladů na ověření souladu se specifikacemi rozhodne inspekce.

(8) Zvláštní právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů, které vznikly v souvislosti se vstupem potravin a surovin ze třetích zemí podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství o úředních kontrolách^{14l)}. O náhradě těchto nákladů rozhodne inspekce.

(9) Provozovatel potravinářského podniku je povinen uhradit náklady, které vznikly v souvislosti s dovozem potravin a surovin ze třetích zemí, pokud tak stanoví přímo použitelný předpis Evropských společenství^{14m)}. Zvláštní právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů vzniklých v souvislosti s dovozem potravin a surovin ze třetích zemí a prováděcí právní předpis stanoví výši nákladů za laboratorní rozbor kontrolních vzorků, je-li prováděn laboratoří inspekce. O náhradě těchto nákladů rozhodne inspekce.

(10) Inspekce dále provádí kontrolní a dozorové činnosti podle zákona o Státním zemědělském intervenčním fondu¹⁴ⁿ⁾.

(11) Inspekce dále provádí kontroly podmíněnosti podle zákona o zemědělství^{14o)} v souladu s přímo použitelným předpisem Evropských společenství upravujícím prováděcí pravidla pro podmíněnost, odlišení a integrovaný administrativní a kontrolní systém^{14p)}.

§ 4

(1) Zaměstnanci inspekce pověřeni plněním jejích kontrolních úkolů (dále jen "inspektoři") jsou při výkonu kontrolní činnosti mimo oprávnění stanovená zvláštním zákonem¹⁵⁾ oprávněni

- a) odebírat u kontrolovaných osob vzorky zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků k posouzení bezpečnosti⁹⁾ a ke zjištění, zda tyto zemědělské výrobky, potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky odpovídají požadavkům stanoveným zvláštními právními předpisy³⁾ a mezinárodními smlouvami,⁷⁾
- b) požadovat od kontrolovaných osob odstranění zjištěných nedostatků nebo neprodlené provedení nezbytných opatření k jejich odstranění,
- c) ověřovat totožnost kontrolovaných fyzických osob,
- d) ověřovat při kontrole právnických osob totožnost fyzických osob, které je při kontrole zastupují, jakož i oprávnění těchto osob k zastupování,
- e) provádět na základě vlastního podnětu nebo podnětu jiného státního orgánu, dále na základě podnětu spotřebitele nebo jiné osoby, která prokáže právní zájem ve věci, kontrolu dodržování zákazu klamání spotřebitele,⁸⁾¹⁶⁾
- f) vydávat posudky na místě,
- g) vydávat osvědčení podle § 3 odst. 4 písm. e),
- h) požadovat od pracovníků přicházejících do přímého styku s potravinami předložení zdravotních průkazů,
- i) pořizovat kopie nebo výpisy z písemných materiálů, které jsou jim předkládány ke kontrole,
- j) pořizovat v souvislosti s prováděnou kontrolou fotodokumentaci,
- k) odebírat vzorky v rámci své působnosti za účelem monitorování,
- l) vyzvat majitele práva duševního vlastnictví k předložení dokumentace potřebné k posouzení, zda nedošlo k porušení zákazu klamání spotřebitele,
- m) při kontrole internetové nebo jiné formy zásilkového prodeje provést na základě pověření inspektorátu kontrolní nákup.

(2) Inspektoři se při plnění svých povinností prokazují průkazy inspekce bez vyzvání.

---

³⁾ Například zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a

- vinařství), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 97/1996 Sb., o ochraně chmele, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 307/2000 Sb., o zemědělských skladních listech a zemědělských veřejných skladech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 444/2005 Sb., zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků), ve znění pozdějších předpisů.
- 6) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů.
- 7) Například Dohoda o mezinárodních přepravách zkazitelných potravin a o specializovaných prostředcích určených pro tyto přepravy (ATP), uveřejněná pod č. 61/1983 Sb., ve znění změn uveřejněných pod č. 54/1998 Sb. a č. 92/2000 Sb. m. s.
- 8) § 8 zákona č. 634/1992 Sb., ve znění zákona č. 145/2000 Sb.
- 9) Zákon č. 102/2001 Sb.
- 10) Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele.
- 10a) § 3b zákona č. 110/1997 Sb.
- 10b) § 3b zákona č. 110/1997 Sb., ve znění zákona č. 316/2004 Sb.
- 11) § 16 zákona č. 110/1997 Sb., ve znění zákona č. 306/2000 Sb.
- 12) Vyhláška č. 332/1997 Sb., kterou se provádí § 18 písm. a), d), h), i), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro čerstvé ovoce a čerstvou zeleninu, zpracované ovoce a zpracovanou zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich.
- 12a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004.
- 13) Zákon č. 258/2000 Sb.
Zákon č. 110/1997 Sb.
Vyhláška č. 107/2001 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných.
- 14) Zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.
- 14a) Vyhláška č. 292/1997 Sb., o požadavcích na zdravotní nezávadnost balených vod a o způsobu jejich úpravy, ve znění pozdějších předpisů.
- 14b) Čl. 15 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004.
- 14c) Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
- 14d) Zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství).
- 14e) Čl. 2, 3, 4 a 6 nařízení Rady (ES) č. 1493/1999 ze dne 17. května 1999 o společné organizaci trhu s vínem, ve znění nařízení Komise (ES) č. 1227/2000, nařízení Komise (ES) č. 1607/2000, nařízení Komise (ES) č. 1622/2000, nařízení Komise (ES) č. 1623/2000, nařízení Rady (ES) č. 2826/2000, nařízení Rady (ES) č. 1037/2001, nařízení Rady (ES) č. 2585/2001 a nařízení Rady (ES) č. 527/2003.
Čl. 2 až 4 nařízení Komise (ES) č. 1227/2000 ze dne 31. května 2000, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1493/1999 o společné organizaci trhu s vínem, jež se týkají produkčního potenciálu, ve znění nařízení Komise (ES) č. 784/2001, nařízení Komise (ES) č. 1253/2001, nařízení Komise (ES) č. 1342/2002, nařízení Komise (ES) č. 315/2003 a nařízení Komise (ES) č. 571/2003.
- 14f) Nařízení Komise (ES) č. 883/2001 ze dne 24. dubna 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1493/1999 pro obchod se třetími zeměmi s produkty v odvětví vína, ve znění nařízení Komise (ES) č. 885/2001, nařízení Komise (ES) č. 812/2002 a nařízení Komise (ES) č. 2380/2002.
- 14g) Čl. 56 nařízení Komise (ES) č. 1493/1999.
- 14h) Například nařízení Komise (ES) č. 1148/2001 ze dne 12. června 2001 o kontrolách dodržování obchodních norem pro ovoce a zeleninu.

- 14i) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu spotřebitele (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele).
- 14j) Čl. 28 nařízení (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat.
- 14k) Čl. 15 nařízení Rady (ES) č. 509/2006. Čl. 11 nařízení Rady (ES) č. 510/2006.
- 14l) Čl. 22 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004.
- 14m) Například rozhodnutí Komise 2006/504/ES/, rozhodnutí Komise 2005/402/ES ze dne 23. května 2005 o mimořádných opatřeních týkajících se chilli papriček, výrobků z chilli papriček, kurkumy a palmového oleje, rozhodnutí Komise 2006/601/ES ze dne 5. září 2006 o mimořádných opatřeních týkajících se nepovoleného geneticky modifikovaného organismu LL RICE 601 v produktech z rýže.
- 14n) § 12a zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění pozdějších předpisů.
- 14o) § 4c zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění zákona č. 291/2009 Sb.
- 14p) Čl. 48 nařízení Komise (ES) č. 796/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla k podmíněnosti, odlišení a integrovanému administrativnímu a kontrolnímu systému uvedených v nařízení Rady (ES) č. 1782/2003, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce, v platném znění.
- 14q) Čl. 3 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu spotřebitele (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele).
- 14r) Čl. 3 písm. k) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu spotřebitele (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele).
- 15) Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.
- 16) § 10 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/1997 Sb.